

Cealaltă realitate

În imensul mozaic al Festivalului Internațional de Teatru care copleșește, anual, Sibiu și a găsit loc și o pietricică oferită spre popas, reflecție și dezbateri publicațiilor de teatru din câteva țări europene. "Câteva" este, oricât de puțin, parcă prea mult spus; s-au înfățișat doar Belgia (prin editorul – titlatura completă e *éditeur diffuseur* – Emile Lansman), Franța (prin Danielle Dumas, redactor-șef la "L'Avant-scène"), Croația (prin Lidija Zozoli, reprezentând, de fapt, I.T.I. și UNESCO), Polonia (prin Roman Pawlowski de la "Gazeta Wyborcza", cotidian politic, și Maryla Zielinska de la "Didaskalia", o revistă nouă), Moldova (prin Valentina Tăzlăuanu de la "Sud-Est") și, firește, România (prin numeroase persoane implicate, care direct, care mai pe ocolite, în editarea de scrieri despre teatru). Am mai asistat la astfel de întâlniri, mai cu seamă în străinătate, și pot spune că ele sunt, în general, departe de a te ține cu sufletul la gură

(și cu ochii deschiși): după îndelungi lamentații, executate solo ori în grup, pe tema greutăților în care se zbat revistele de teatru, se ajunge la frumoase și complet utopice proiecte privind (pomenesc la întâmplare) editarea unei publicații continentale ori chiar planetare pe Internet sau pe suport clasic, alcătuirea de culegeri de texte dramatice provenite din toate țările și traduse în toate limbile respective ș.a.m.d. Reuniunea autohtonă s-a deosebit în bine (care va să zică, se poate!) de suratele ei europene mai ambițioase, propunându-și să centreze discuțiile pe tema aleasă și de festival ("Alternative") și ferindu-se cu înțelepciune să se țină de această temă atunci când intervențiile vorbitorilor porneau (și porneau!) să bată alți câmpii sau alte șei. Mulțumiri pentru asta i se cuvin moderatorului, criticul de teatru și universitarul Marian Popescu, care, în prima zi (spațiul de două zile alocat evenimentului s-a dovedit, în con-

text, excedentar), a izbutit să conducă dialogul multilingv pe felurite poteci, fără a-l lăsa totuși să se abată definitiv de la drumul mare. Am reținut dorința oaspeților de a cunoaște mai bine teatrul românesc (și regretul lor că programul festivalului nu le-a permis să-și satisfacă doleanța), neliniștea cvasi-unanimă legată de consecințele nivelatoare, pe plan cultural, ale globalizării și o (mereu actuală, în ciuda vechimii subiectului) preocupare teoretică privind deosebirea dintre "teatrul concret" și "teatrul abstract". Termenii îi aparțin Lidije Zozoli și ei pot fi reduși, în ultimă instanță, la noțiunile, mai familiare nouă, de teatru direct și teatru metaforic; musafirii au detectat înclinația scenei românești către al doilea tip de discurs teatral și s-au arătat și încântați, și intrigați de această realitate. Fără să știe că ea se datorează celeilalte realități, din afara teatrului.

Alice Georgescu

Sfântu Gheorghe

De la A'mooooor la o nuntă însângerată

Da, amorul, dramele cuplului, triunghiul conjugal, micul lagăr domestic-familial sunt teme vechi de când lumea, ziii și muritorii fiind în aceeași măsură prizonierii lor. Nu-i prea ingenios deci să pornesc pe această linie de legătură între spectacolele din Festivalul de Teatru "Atelier" de la Sfântu Gheorghe; o fac totuși, dintr-o nevoie probabil infantilă de a aborda *altfel* cele întâmplate acolo. Nu vreau să vorbesc despre provocările estetice

ale atelierului, despre interferențele dintre arte și vechile noi sau noile vechi tendințe de hibridizare a discursului teatral. Nu vreau să atrag atenția cât de important este un asemenea festival în care a căuta, a forța în pământul cvasivirgin al experimentului, a-ți face o companie privată care să-ți permită libertatea de exprimare, a fi tânăr și neliniștit în sensul înalt al sintagmei servite de serial în varianta ei banală, comercială, este o nevoie organică și un

donquijotism social pentru cei veniți aici. Mi-am propus așadar să vă povestesc despre dragoste și felul în care ea cucerește scena/subterana/holul în cele mai diferite abordări regizorale.

Festivalul a debutat cu **Marile necazuri** de Georges Courteline (Teatrul "Samuel Rosenstock" din Saint-Just en Chaussée – Franța), în regia lui Benoît Vitse, care a și jucat în travesti alături de Roxane Borgna. O istorie ușurică și simpatcă despre